KAMMARRÄTTEN I GÖTEBORG
Avdelning 3

DOM

2017-06-19
Meddelad i Göteborg

Mål nr 363-16

KLAGANDE
[redacted]

Ombud: Jur.kand. Jennie Valtin
Advokaterna Elmgren & Lindgren
Köpmansgatan 23
302 42 Halmstad

MOTPART
Socialnämnden i Halmstads kommun
Box 230
301 06 Halmstad

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 9 december 2015
i mål nr 835-15, se bilaga A

SAKEN
Personlig assistans

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

[redacted] yrkar att hon ska beviljas retroaktiv ersättning för personlig assistans enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS, i första hand för perioden den 28 april–21 juli 2014 och i andra hand för perioden den 1 juli–21 juli 2014. Hon anför följande.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1531	Stora Nygatan 21	031-732 74 00	031-732 76 00	måndag – fredag
401 50 Göteborg		**E-post**: kammarratten.goteborg@dom.se		08:00–16:00
		www.kammarratten.goteborg.se		

Hon har rätt till den retroaktiva ersättningen. Det är inte hon som enskild som ska missgynnas av de felaktigheter som uppstått i ärendet. Under den första veckan då Cederbonds AB anlitades av henne var de i kontakt med ansvarig handläggare vid socialförvaltningen och diskuterade sitt uppdrag. Handläggaren skulle återkomma med information gällande retroaktiv ersättning, men gjorde det först i juli månad. Det är orsaken till att anställningsavtal och löneredovisning inte skickades in i enlighet med 11 a § LSS. Hennes make påpekade tidigt i processen för ansvarig handläggare att Cederbonds AB för tillfället var anlitade, men att han tittade vidare på flera alternativ för att välja det bästa för henne. Detta förklarar samtalet den 8 juli 2014. Socialförvaltningen kunde ha begärt in de handlingar som krävdes enligt 11 a § LSS i ett mycket tidigare skede, eftersom de visste om att hon anlitat en assistent. Genom att inte göra det har förvaltningen brustit i sin utredningsskyldighet och hon har missgynnats.

Den 6 augusti 2014 lämnades på begäran av handläggaren in de handlingar som krävs enligt 11 a § LSS. Det innebär i vart fall att förutsättningarna för ersättning uppfyllts vad gäller perioden den 1 juli–21 juli 2014.

Socialnämnden i Halmstads kommun anser att överklagandet ska avslås och anför följande. Det åberopade anställningsavtalet har tillkommit efter det att nämnden aviserat att personlig assistans skulle beviljas. Den skriftliga handling – det anställningsavtal – som finns i målet kan tyckas ha ett högt bevisvärde. Samtligt ska beaktas att det är fråga om en handling som upprättats mellan två privata aktörer, där båda har ett stort intresse av att den tas för god. Misstankar av allmän karaktär kan inte ligga till grund för att handlingen inte ska accepteras. När det förekommer journalanteckningar som tyder på allt annat än att ett anställningsavtal ingåtts vid en angiven tidpunkt förminskas värdet av den skriftliga handlingen. [redacted] har inte gjort sannolikt att hon har rätt till den sökta förmånen.

Bestämmelsen i 11 a § LSS ger vägledning beträffande nämndens utredningsansvar och den enskildes upplysningsskyldighet. Det är den enskilde som ska ge in de handlingar som avses i punkterna 1 och 2.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Vad målet gäller

Frågan i målet är om [redacted] har rätt till retroaktiv ersättning för kostnader för personlig assistans under perioden den 25 april–21 juli 2014.

Rättslig reglering – 11 a § LSS

Den som är arbetsgivare för eller uppdragsgivare åt en personlig assistent ska lämna följande uppgifter till kommunen:

1. Uppgifter som visar om assistenten är närstående till eller lever i hushållsgemenskap med den insatsberättigade, om assistenten har fyllt 18 år och om assistenten är bosatt inom eller utanför EES-området. Uppgifterna ska lämnas innan assistansen börjar utföras och vid ändrade förhållanden.
2. Uppgifter som visar den arbetstid som assistenten har arbetat hos en insatsberättigad. Uppgifterna ska lämnas månadsvis i efterhand.
3. Uppgifter som visar att något förhållande som anges i 9 d § 3 inte föreligger. Uppgifterna ska lämnas på begäran av kommunen.

Kammarrättens bedömning

Det är den som ansöker om retroaktiv ersättning för kostnader för personlig assistans som har bevisbördan för att han eller hon har rätt till sådan ersättning. Det är alltså [redacted] som ska visa att assistans faktiskt har lämnats under den tid som ersättningen avser och att assistansen gett upphov till ersättningsgilla kostnader (jfr RÅ 2000 not. 176).

Kammarrätten i Göteborg har i en dom den 23 november 2015 i mål nr 906-15 konstaterat, att när det är fråga om retroaktiv ersättning enligt LSS finns inget krav på att tidrapporter ska ha redovisats löpande under tiden före det att ersättning har beviljats. Det krävs därför inte att den enskilde, för att ha rätt till retroaktiv ersättning enligt LSS, lämnat in tidrapporter löpande under tiden i väntan på ett slutligt avgörande av frågan om rätt till personlig assistans. Den omständigheten att handlingarna kommit till nämnden först i augusti månad 2014 är därför inget hinder för att bevilja retroaktiv ersättning, om övriga förutsättningar för detta är uppfyllda.

[redacted] beviljades ersättning för personlig assistans den 21 juli 2014. Samma dag kontaktade Cederbonds AB nämnden och uppgav att assistans hade utförts sedan april 2014.

[redacted] har hävdat att nämnden redan inom en vecka efter det att Cederbonds AB ska ha börjat utföra assistans, alltså i slutet av april 2014, fått vetskap om detta. Det framgår dock inte av utredningen att vare sig [redacted] eller Cederbonds AB varit i kontakt med nämnden vid den tidpunkten.

Den 8 juli 2014 ringde [redacted] make till nämnden och ställde frågor om kommuniceringen i ärendet samt vilken assistansanordnare man kunde välja. Maken uppgav inte vid samtalet att hans fru redan hade ett bolag som utförde assistans åt henne. Detta talar emot att assistans har utförts vid den tiden. Att varken [redacted] eller Cederbonds AB i ett tidigare skede tagit kontakt med nämnden talar också emot att assistans utförts under perioden. Det har även förekommit olika uppgifter vid vilken tidpunkt assistansen ska ha påbörjats.

Sammantaget anser kammarrätten utifrån de ovan redovisade omständigheterna, att [redacted] inte visat att assistans utförts under tiden

den 28 april–21 juli 2014. Hon har därför inte rätt till någon retroaktiv ersättning för kostnader för personlig assistans. Det betyder att förvaltningsrättens dom ska stå fast.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Ewa Hagard Linander

Viktoria Sjögren Samuelsson

Liselotte Tagaeus
referent

/Ninni Svensson Olin

FÖRVALTNINGSRÄTTEN I GÖTEBORG

Avd. 2

DOM
2015-12-09
Meddelad i Göteborg

Mål nr
835-15

KLAGANDE
[redacted]

Ombud: Raymond Cederbonds
Cederbonds AB
Box 4021
300 04 Halmstad

MOTPART
Socialnämnden i Halmstads kommun
Box 230
301 06 Halmstad

ÖVERKLAGAT BESLUT
Socialnämndens beslut den 9 januari 2015

SAKEN
Retroaktiv ersättning för personlig assistans enligt lagen (1993:387) stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197 400 15 Göteborg	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00 **E-post**: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se	031 - 711 78 59	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDE

Socialnämnden i Halmstad (nämnden) har avslagit [redacted] ansökan om retroaktiv ersättning för personlig assistans för perioden den 25 april – 21 juli 2014. Beslutet har motiverats i huvudsak enligt följande. [redacted] bedöms omfattas av personkretsen enligt LSS men rätt till insatsen föreligger inte. Arbetsgivaren har inte inkommit med de uppgifter de har skyldighet innan påbörjad assistans samt att de inte har irapporterat den faktiska kostnaden månadsvis i efterhand till socialförvaltningen.

[redacted] yrkar att hon ska beviljas retroaktiv ersättning för personlig assistans den 25 april – 21 juli 2014. Hon anser att nämndens beslut är felaktigt samt hänvisar till den skriftliga och muntliga kommunikation i ärendet som har varit med nämnden tidigare.

Nämnden anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

[redacted] är sedan den 21 juli 2014 beviljad ersättning för personlig assistans med 105 timmar och tre minuter per vecka. Frågan i målet är om hon ska vara berättigad till ersättning för personlig assistans för tiden från och med den 25 april fram till den 21 juli då hon beviljades ersättningen.

Den som är arbetsgivare för eller uppdragsgivare åt en personlig assistent ska bl.a. lämna uppgifter som visar om assistenten är närstående till eller lever i hushållsgemenskap med den insatsberättigade, om assistenten har fyllt 18 år och om assistenten är bosatt inom eller utanför EES-området. Uppgifterna ska lämnas innan assistansen börjar utföras och vid ändrade förhållanden. Vidare ska uppgifter lämnas som visar den arbetstid som assistenten har arbetat hos en insatsberättigad. Uppgifterna ska lämnas månadsvis i efterhand (11 a § LSS).

I förevarande mål ansökte [redacted] den 18 mars 2014 om personlig assistans och beviljades insatsen med 105 timmar och tre minuter per vecka från den 21 juli 2014. Av utredningen framgår att [redacted] make varit i kontakt med nämnden den 8 juli 2014 och ställt frågor kring kommuniceringen och vilket assistansbolag han skulle välja. Vid samtalet framkom inte något om att det redan fanns avtal med ett assistansbolag. Assistansbolaget, tillika ombud i målet, kontaktade nämnden en 21 juli 2014 och uppgav att assistans utförts sedan april. Ansökan om ersättning för utförd assistans från och med den 25 april gjordes per telefon av representant för assistansanordnaren den 4 augusti. Anställningsbeviset är undertecknat av assistenten den 28 april. Tidrapporter, lönespecifikationer, anställningsavtal lämnades på begäran av kommunen under augusti.

Assistansbolaget gör gällanden att assistans utförts sedan april 2014 men de har inte till kommunen lämnat uppgifter om assistenten i enlighet med 11 a § LSS innan assistansen börjat utföras eller något anställningsavtal. Inte heller har de löpande redovisat tidrapporter och lönespecifikationer. [redacted] make har i juli ringt till nämnden och bl.a. ställt frågor till nämnden vilket assistansbolag de ska välja. Om assistans utförts av Cederbonds AB sedan april borde maken ha varit väl medveten om detta. Vid en samlad bedömning av dessa motstridiga omständigheter anser förvaltningsrätten att [redacted] inte har visat att hon är berättigad till retroaktiv ersättning för personlig assistans för tiden före den 21 juli 2014. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B)

Marianne Lindén
Rådman

I avgörandet har även nämndemännen Robert Karlsson, Wanda Klintberg och Göran Billvall deltagit. Föredragande i målet har varit M Georgsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

Bilaga

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

.

DV 3109/1B • 2013-06 • Producerat av Domstolsverket

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.